

Selvitys oikeuskanslerinvirastolle / sosiaali- ja terveydenhuollon rakennuksiin kohdistuvat investoinnit

Kunnanhallitus 28.03.2022 § 73
172/10.03.02.00/2021

Asian valmistelija(t): tekninen johtaja Juha-Matti Näykki, puh. 0400 646 848

Selvityspyyntö

Oikeuskanslerinvirastoon on saapunut oheinen Kalle Willmanin 17.12.2021 päivätty Joutsan kunnan sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston menettelyä koskeva kantelu, jossa arvostellaan Joutsan kunnan tekemiä ja suunniteltavia sosiaali- ja terveydenhuollon rakennuksiin kohdistuvia investointeja. Kantelija katsoo Joutsan kunnan muun muassa uuden terveystieteidenkeskushankkeensa yhteydessä paloitelleen hankkeen investoinnit pienempiin osiin kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta annetun lain (548/2016) eli ns. rajoituslain vastaisesti. Kantelija arvostelee myös aluehallintoviraston antamaa, Joutsan kuntaa koskevaa valvontapäätöstä 24.11.2021 (LSSAVI/8216/2021) ja on pyytänyt oikeuskansleria tutkimaan, onko aluehallintovirasto toiminut valvonnassaan ja päätöksessään rajoituslain, sitä koskevien lain esitöiden sekä sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asiasta antamien määräysten mukaisesti.

Joutsan kuntaa pyydetään toimittamaan kantelun tutkimiseksi tarpeellinen selvitys. Selvitystä pyydetään erityisesti siitä, mitä keskusteluja Joutsan kunta on käynyt kantelussa tarkoitetuista investoinneista STM:n kanssa sekä mitä mahdollista ohjeistusta Joutsan kunnalle on annettu esimerkiksi tarvittavista poikkeusluvista. Selvityksessä pyydetään myös vastaamaan kantelussa esitettyihin väitteisiin. Samalla pyydän ilmoittamaan, mikäli asia on tai on ollut Joutsan kunnan tietojen mukaan muun viranomaisen tutkittavana muutoksenhakuna tai kanteluna.

Selvitys

Rakennushanke Sote-Keskus alkoi kesällä 2019 ja rakennushankkeen käyttöönotto oli syyskuussa 2020.

Joutsan kunnanhallitus on kokouksessaan 22.03.2021 käsitellyt Sote-Keskus hankkeen kustannuksia. Taloudellisen loppuselvityksen mukaan hankkeen kokonaiskustannukset ovat 5 156 013 euroa. Mikäli muutos- ja lisätöitä ei olisi kohdistunut hankkeeseen olisi hankkeen kokonaiskustannukset jääneet alle 5 000 000 euron. Voidaan siis todeta, että tieto rajoituslain yli viiden miljoonan ylityksestä on syntynyt vuoden 2020 kesän aikana lisä- ja muutostöiden käsittelyn aikana.

Joutsan kunta on rakentanut valmiiksi saakka yhden rakennushankkeen vuonna 2020, Joutsan Sote-Keskuksen. Rakennushanke on valmistunut syyskuussa 2020. Rakennushankkeeseen lähdettyä kustannusarvion mukaiset kustannukset olivat 4 929 000 euroa. Kustannukset ylittivät muutos- ja lisätöistä johtuen.

Tekninen johtaja Juha-Matti Näykki on ollut yhteydessä STM:n Kirsi Kaikkoon helmikuun alussa 2021. Yhteydenotto on koskenut Sote-Keskusta ja Sakuko hanketta. Hankkeet rakennuksineen, kiinteistöineen, rakennus tunnuksineen ja rakennuslupineen olivat selkeästi erillään toisistaan ja niiden välissä oli myös selkeä tauko.

Kirsi Kaikko on sähköpostissaan ilmoittanut, että yli viiden miljoonan investoinnit ovat sallittuja vain, jos niihin saadaan sosiaali- ja terveysministeriöltä poikkeuslupa. Yhteydenoton hetkellä Joutsan kunta ei ollut investoimassa yli viiden miljoonan hanketta vaan varmisti sen, miten toimitaan kahden täysin erillisen rakennushankkeen kanssa. Sähköpostin vaihdossa varmentui se, että rakennushankkeita Sote-Keskus ja Sakuko ei lasketa yhteen, koska rakennusosat ovat selkeästi erillään ja rakennushankkeiden välissä on selkeä tauko. Lisäksi Kaikon viestistä ilmenee se, että nykyinen hyvinvointialue tulee arvioimaan mahdollisesti sen, onko kunta toiminut asiassa asianmukaisesti.

Joutsan kunta **ei ole paloitellut** rakennushankkeita pienempiin osiin tai osakokonaisuuksiin. Mikäli rakennushanke paloiteltaisiin eri osakokonaisuuksiin, tulisi hanke olla saman rakennustunnuksen tai rakennusluvan alla. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut missään rakennushankkeessamme.

Joutsan Sote-Keskus, Myllytie 12

Rakennusluokitus: terveys- ja hyvinvointikeskukset

Joutsan Sote-Keskuksella on oma rakennustunnus, rakennuslupa ja luvassa määrätyt ehdot. Hanke toteutettu kesä 2019- syyskuu 2021.

Joutsan Sote-Keskuksessa on oma tekninen tila, joka palvelee vain Sote-Keskusta. Sote-Keskuksessa on oma väestönsuoja, joka palvelee vain Sote-Keskuksen henkilömäärää. Sote-Keskuksessa on omat IV-laitteet, KVV- ja lämmityslaitteet.

Rakennushanke Sakuko, Myllytie 14

Rakennusluokitus: laitospalveluiden rakennukset

Joutsan valtuusto on kokouksessaan 25.01.2021 päättänyt valita Sakuko perusparannuksen rakennushankkeen toteuttajaksi Rakennus Auvinen Oy:n. Rakennushanke on vastaanotettu helmikuussa 2022.

Rakennushanke Sakuko on peruskorjaushanke, jota toteutetaan parhaillaan. Hanke on alkanut maaliskuussa 2021. Rakennushanke sijoittuu Palvelukeskus Jouseen, joka on oma erillinen rakennus. Palvelukeskus Jousessa on kolme selkeää osastoa, osastot A, B, ja C. Palvelukeskus Jousen yhteen osaan toteutettiin peruskorjaushanke, tämä on A-osasto. Osastoa kutsutaan Koivula osastoksi, joka sijaitsee kauimpana Sote-Keskukselta. Palvelukeskus Jousi ja Sakuko (A-osasto) eivät ole yhtä Joutsan Sote-Keskuksen kanssa, vaan rakennusosat ovat erillään toisistaan. Palvelukeskus Jousesta saatetaan tarpeen mukaan kuljettaa potilaita miltä osastolta tahansa Sote-Keskukseen, jonka vuoksi Palvelukeskus Jousen ja Sote-Keskuksen väliin on tehty **avonainen** yhdyskatos, mikä estää pahimmat säätymiöt. Katos on tehty esteettömyyttä ja potilasturvallisuutta ajatellen. Katos on avonainen, jonka vuoksi sitä ei lasketa Palvelukeskus Jousen eikä Sote-Keskuksen rakennusoikeuteen. Katos nimenomaan erottaa, ei yhdistä rakennuksia.

Aiemmassa AVI:lle tehdyssä ilmoituksessa puhutaan käytävästä. Käytävä on huonetila tai muu rakennuksen sisäpuolinen osa, joka yhdistää rakennukset. Joutsan Sote-keskuksen hankkeessa on kuitenkin kyse yhdyskatoksesta, joka ei toimi yhdistävänä osana rakennuksia.

Rakennushanke Sakukoon tulee rakennusluvan myötä rakentaa oma väestönsuoja, koska Palvelukeskus Jousen rakennus on oma erillinen kokonaisuus. Sote-Keskuksen väestönsuoja ei palvele Palvelukeskus Jouta, koska Palvelukeskus Jousen katsotaan olevan oma rakennus.

Rakennushanke Sakukon kustannusarvio on noin 2,2 ME.

Ennen rakennushankkeeseen lähtöä tekninen johtaja Juha-Matti Näykki on varmistanut sosiaali- ja terveysministeriön erityisasiantuntija Kirsi Kaikolta hankkeeseen lähtemisen edellytykset ottaen huomioon rajoituslain.

Kirsi Kaikon neuvo oli seuraava: "Mikäli rakennushankkeiden välissä on selkeä tauko ja rakennusosat ovat erillään" niin ongelmaa ei pitäisi olla. Keskustelu on liitteenä. Rakennushankkeiden välissä on selkeä tauko, jonka voidaan todeta olevan noin 5-6 kuukautta. Lisäksi rakennusosat eivät liity toisiinsa. Palvelukeskus Jousi on oma rakennus ja nykyisen A-osaston peruskorjaus sijaitsee Palvelukeskus Jousen etäisimmällä laidalla.

Joutsan kunnalla kaksi täysin erillistä rakennushanketta toteutettuna kahteen erilliseen rakennukseen. Hankkeiden välissä on selkeä tauko, erillinen kilpailutus ja erilliset urakoitsijat. Joutsan kunnalla ei ole osakokonaisuuksia.

Rakennusluvissa uudisrakennus Sote-Keskus ja Palvelukeskus Jousen Sakuko osaston peruskorjaus ovat eri kohteita, omilla rakennusluvillaan ja omilla rakennustunnuksillaan, koska rakennukset ovat kaksi eri rakennusta. Mikäli Palvelukeskus Jousi olisi samaa rakennusprojektia Sote-Keskuksen kanssa niin tällöin rakennuslupa olisi myönnetty Sote-Keskuksen laajenuksena, mitä ei kuitenkaan ole tapahtunut.

Suunterveydenhuollon- ja ruokapalveluiden rakennushanke, Myllytie 7

Rakennusluokitus: laitospalveluiden rakennukset

Hanke on käynnissä ja hankkeen kustannusarvio on 2,3 Me. Hanke on oma erillinen rakennushanke. Hanke on omalla erillisellä kiinteistöllä, hankkeella on oma rakennuslupa, rakennustunnus. Rakennusosat ovat selkeästi erillä toisistaan verrattuna Sote-Keskukseen ja Palvelukeskus Jouseen (Sakuko hanke).

Esittelijä	Kunnanjohtaja Harri Nissinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa oikeuskanslerinvirastolle yllä olevan selvityksen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.